

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/401/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812205459
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7812205459.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Gizely Majerčákovej v právnej veci žalobcu : S.. I. D., bytom v K. Č.. XXX, zastúpený JUDr. Helenou Knopovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému : J. F., bytom v K. Č.. XXX, zastúpený JUDr. Jánom Dorkinom, advokátom, so sídlom v Rožňave, Námestie baníkov 17/33, v konaní o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 9C/84/2012-169 zo dňa 9.8.2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, okrem výroku o zastavení konania.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 83,06 € a tieto zaplatiť k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Dorkina do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvého stupňa) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, že žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku ospravedlniť sa žalobcovi doporučeným listom adresovaným Obecnému úradu Lipovník v nasledovnom znení : „Vážený pán Ing. Anna, týmto odvolávam výrok, ktorý som predniesol na Vašu adresu dňa 12.2.2012, tvrdenie, že ste prijali úplatok od spoločnosti FÚRA, s.r.o., pretože nie je pravdivý a ospravedlňujem sa Vám zaň“. Vo zvyšnej časti konanie zastavil. Zaviazal žalobcu uhradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia žalovaného v sume 495,72 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobca je starostom obce Lipovník, teda verejne činnou osobou a žalovaný je občanom obce a v minulosti pôsobil ako predseda futbalového klubu tejto obce. V roku 2011 futbalový klub obce postúpil do vyššej súťaže. Napriek tomu začiatkom roka 2012 musel ukončiť svoju činnosť z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zaplatenie štartovného v sume 1.250 €. Na úhradu tohto poplatku obec nevedela poskytnúť finančné prostriedky a futbalový klub si nemohol vziať pôžičku, keďže ju nemal z čoho vrátiť. V súvislosti s nedostatkom finančných prostriedkov na činnosť futbalového klubu sa konalo stretnutie futbalového klubu dňa 12.2.2012, na ktorom sa zúčastnilo vedenie futbalového klubu - žalovaný ako predseda futbalového klubu, hráči a niektorí poslanci obecného zastupiteľstva. Na predmetnom zasadaní žalovaný ako predseda futbalového klubu hovoril o existenčných problémoch klubu a oznámil, že klub z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov končí svoju činnosť. Pýtal sa poslancov na možné riešenie daného problému, ako aj na to, či majú vedomosť o tom, že spoločnosť Brantner s.r.o. v prípade uzavretia zmluvy o odvoze komunálneho odpadu s obcou ponúka sponzorstvo na podporu futbalu. Prítomní poslanci sa k danej veci nevedeli vyjadriť, nakoľko o možnom sponzorstve zo strany spoločnosti Brantner s.r.o. nemali žiadnu vedomosť. V roku 2011 žalobca ako starosta obce v niekoľkých prípadoch rokoval so zástupcami spoločnosti Brantner

s.r.o. o možnosti uzavretia zmluvy s touto spoločnosťou, pričom spoločnosť Brantner s.r.o. predložila aj písomný návrh zmluvy a cenovú ponuku. Žalobca potvrdil, že v dvoch alebo troch H v dvoch alebo troch prípadoch sa stretol sám na obecnom úrade so zástupcami tejto spoločnosti, avšak o týchto stretnutiach obecné zastupiteľstvo neinformoval a neinformoval ani o ponuke spoločnosti na uzavretie zmluvy a o ponuke sponzorstva zo strany tejto spoločnosti. Na základe týchto skutočností žalovaný dňa 12. 2.2012 ako predseda futbalového klubu na tomto stretnutí vyslovil kritiku na činnosť žalobcu ako starostu obce v tej súvislosti, že na činnosť futbalového klubu v obci nie sú finančné prostriedky. Žalobca na tomto stretnutí nebol. Informácie o tom, aký výrok odznel zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, mal iba sprostredkovane od prítomných poslancov na tomto stretnutí, ktorí v konaní boli vypočutí a ich výpoveďami súd nepovažoval za preukázané, že na stretnutí futbalového klubu dňa 12.2.2012 žalovaný povedal, že: „Žalobca prevzal od spoločnosti FÚRA, s.r.o. úplatok 3.000 €“, nakoľko kritiku vyslovenú zo strany žalovaného na činnosť žalobcu ako starostu obce prítomní na stretnutí futbalového klubu interpretovali rôzne. Svedok J. P. uviedol, že žalovaný sa vyjadril, že zrejme žalobca prevzal sumu 3.000 € od spoločnosti FÚRA, a preto neuzavrel ďalšiu zmluvu so spoločnosťou Brantner s.r.o., svedok S.. B. Y. uviedol, že žalovaný povedal, že spoločnosť Brantner s.r.o. ponúka sponzorský dar 2.500 €, ale starosta obce to neprijal, pretože prijal do svojho vrecka 3.000 €, svedkyňa R. J. uviedla, že žalovaný povedal: „Neviem, či o tom viete, že spoločnosťou Brantner s.r.o. bola predložená zmluva, táto spoločnosť ponúkala aj sponzorstvo na futbal, avšak starosta nepovažoval za potrebné túto zmluvu prejednať v obecnom zastupiteľstve, zostala zmluva s FÚROU, zrejme spoločnosť FÚRA dala viac, ale potom, kde sú peniaze.“ Ostatní vypočutí svedkovia nepotvrdili, že by žalovaný vyslovil kritiku na adresu žalobcu v súvislosti s nedostatkom finančných prostriedkov na činnosť futbalu v obci. Vychádzajúc z vyššie uvedených konkrétnych okolností prípadu súd dospel k záveru, že v danom prípade zo strany žalovaného išlo o kritiku vychádzajúcu z jeho hodnotiaceho úsudku na správanie sa a konanie žalobcu ako starostu obce v danej veci. V prípade hodnotiaceho úsudku bolo povinnosťou žalovaného dokazovať pravdivosť skutočností, informácií a podkladov, z ktorých jeho hodnotiaci úsudok vychádzal a logickú súvislosť medzi nimi slúžiacu na vyslovenie vlastného hodnotiaceho úsudku, čo v danom prípade súd považoval za preukázané. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zo strany spoločnosti Brantner s.r.o. bola daná ponuka na finančnú podporu futbalu, na sponzorský príspevok v sume 400 € v roku 2011. S touto informáciou žalobca nakladal netransparentne, pretože túto informáciu ani ponuku na uzavretie zmluvy zo strany spoločnosti Brantner s.r.o. neoznámil poslancom obecného zastupiteľstva, táto ponuka od spoločnosti Brantner s.r.o. nebola predmetom rokovania obecného zastupiteľstva v roku 2011, ale túto informáciu starosta obce poskytol poslancom až po 12.2.2012, teda po uskutočnení zasadnutia futbalového klubu, pričom žalobca ako starosta obce v niekoľkých prípadoch sám, bez prítomnosti ďalších osôb za obec K. rokovoal so zástupcami spoločnosti Brantner s.r.o.. Výsluchom svedka J. T. bolo potvrdené, že žalovaný mal vedomosť o tom, že pre ostatné obce a mesto Rožňava spoločnosť Brantner s.r.o. poskytuje sponzorské príspevky na podporu futbalu v prípade, že daná obec alebo mesto má uzavretú s touto spoločnosťou zmluvu na odvoz komunálneho odpadu. Výsluchom svedka Y. E. bolo potvrdené, že svedok sprostredkoval stretnutie žalobcu so zástupcami spoločnosti Brantner s.r.o., pričom svedok bol dlhoročným funkcionárom iného futbalového klubu a takto zo svojej činnosti mal vedomosť o možnom sponzorstve tejto spoločnosti pre futbal v prípade uzavretia zmluvy o odvoze komunálneho odpadu s danou obcou. Z tohto dôvodu jeho tvrdenie, že so žalovaným nehovoril o možnom sponzorstve pre futbal od spoločnosti Brantner s.r.o., súd považoval za účelové aj vzhľadom na výpoveď svedka T., ktorý potvrdil, že za prítomnosti svedka E. spolu so žalovaným sa rozprávali o financovaní futbalu prostredníctvom sponzorských príspevkov.

Vychádzajúc z okolností prípadu súd konštatoval, že nemožno poskytnúť súdnu ochranu nároku žalobcu na ochranu osobnosti, pretože verejne činné osoby, ktorými sú aj starostovia obcí, musia akceptovať verejnú diskusiu a kritiku o svojej činnosti. Vzhľadom na informácie, ktoré žalovaný mal o ponuke spoločnosti Brantner s.r.o. pre obec K., netransparentný prístup žalobcu ako starostu obce k návrhu na uzavretie zmluvy a cenovej ponuke zo strany spoločnosti Brantner s.r.o., neprerokovanie tohto návrhu v obecnom zastupiteľstve, výsledkom čoho bolo, že ani samotní poslanci nemali vedomosť o tom, či financovanie futbalu v obci Lipovník je možné riešiť formou sponzorského príspevku od spoločnosti Brantner s.r.o. a z akého dôvodu takáto ponuka nebola využitá, žalovaný vyslovil vlastné hodnotenie činnosti žalobcu vo veci ako starostu obce. V dôsledku nedostatočných informácií o riešení ponúkaného sponzorského príspevku od spoločnosti Brantner s.r.o. a v súvislosti s tým, že začiatkom roku 2012 sa nenašli finančné prostriedky na úhradu poplatkov potrebných na začatie činnosti futbalového klubu v roku 2012, žalovaný vyslovil pochybnosti o tom, kde sú peniaze, ktoré sa ponúkali ako sponzorský

príspevok, či žalobca si peniaze, ktoré boli ponúkané ako sponzorský príspevok, neponechal pre seba. Išlo teda o hodnotiaci úsudok žalovaného, ktorý nemožno považovať za neoprávnený zásah do zákonnom chránených osobnostných práv žalobcu. Z týchto dôvodov s poukazom na ust. § 11 a 13 Obč. zák. súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému žalovanému proti neúspešnému žalobcovi v celkovej výške 495,72 €.

Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho zamietavému výroku a súvisiacemu výroku o trovách konania účastníkov v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. a navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytýkal súdu, že nevzal do úvahy výpovede svedkov J. P. a S.. B. Y., ktorí vo svojej výpovedi potvrdili, že žalovaný sa vyjadril na zasadnutí futbalového klubu v tom zmysle, že starosta obce zobral úplatok. Keďže žalobca bol obvinený z brania úplatku, domáha sa v zmysle § 11 Obč. zák. ochrany svojej osobnosti a v zmysle § 13 Obč. zák. sa domáha, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky takýchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvého stupňa nemal žalobu zamietnuť. Podľa jeho názoru súd dospel k nesprávnemu záveru, že v danom prípade zo strany žalovaného ide o kritiku vychádzajúcu z jeho hodnotiaceho úsudku na správanie sa a konanie žalobcu ako starostu obce v danej veci.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, pričom vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo tvrdenie žalobcu a súd podľa jeho názoru správne posúdil, že sa jednalo maximálne o kritiku, vychádzajúcu s ohľadom na všetky okolnosti z hodnotiaceho úsudku žalovaného na správanie sa a konanie žalobcu ako starostu obce v predmetnej veci. Argumentoval právnou vetou, že kritika osoby, ktorá zastáva verejnú funkciu, nie je v zásade zásahom do práva na ochranu jej osobnosti podľa § 11 a nasl. Obč. zák. (Zo súdnej praxe 26/1996). Žalovaný nepoužil žiaden výrok, ktorým by privodil ujmu žalobcovi. Z kontextu celého prejavu nie je možné vytrhávať len určité slová, prípadne vety. Keďže súd prvého stupňa vec správne posúdil aj po právnej stránke, navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods.2 písm. d/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je v napadnutom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27.5.2014 o 9.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 20.5.2014 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods. 1,3 O.s.p..

Žalobca v odvolaní namieta odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., t.j. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p..

Odvolačný súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok vo veci nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolačný súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa.

Správne a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods.2 O.s.p.).

Odvolačný súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje nesplnenie zákonných predpokladov pre poskytnutie ochrany osobnostným právam žalobcu v zmysle ust. § 13 Obč. zák., z ktorého dôvodu nebolo možné žalobe vyhovieť.

V prejednávanej veci k zásahu do osobnostných práv žalobcu malo dôjsť výrokom žalovaného, v rozhodnom čase funkcionárom miestneho futbalového klubu Lipovník (ďalej len FK), prednesenom na výročnej schôdzi FK dňa 12.2.2012 pri informovaní o finančných problémoch FK, že žalobca prijal úplatok od spoločnosti FÚRA s.r.o.. Žalovaný vyslovenie výroku v tomto znení poprel. Správne preto súd prvého stupňa zisťoval, či k predneseniu takéhoto výroku žalovaným skutočne došlo a či tento bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnostných právach žalobcu v zmysle ust. § 11 Obč. zák., keďže ide o predpoklady úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a nasl. Obč. zák..

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 obč. zák.).

Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie (§ 13 ods. 1 Obč. zák.).

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Obč. zák.).

Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a nasl. Obč. zák. je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených citovaným ustanovením § 11, t.j. mal difamačnú povahu. Oba predpoklady musia byť splnené, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Obč. zák. a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom.

Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je zásah, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom. Rozpor spočíva v tom, že ten, kto do chránených práv zasiahol, nemal na to zákonné oprávnenie a nebol daný žiadny z dôvodov vylučujúcich protiprávnosť zásahu (predchádzajúci súhlas dotknutej osoby so zásahom, existencia zákonom uznávaného dôvodu pre určitý zásah, skutočnosť, že k zásahu došlo pri výkone iného subjektívneho práva alebo plnení zákonnej povinnosti).

Neoprávneným zásahom je v zásade každé nepravdivé tvrdenie, ktoré zasahuje právo chránené ust. § 11 Obč. zák., pričom je bez významu, či pôvodca si bol vedomý, pričom je bez významu, či pôvodca si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia alebo nebol, resp. či konal alebo nekonal v úmysle ohroziť zákonom chránenú osobnosť fyzickej osoby.

V prejednávanej veci vykonaným dokazovaním nebolo preukázané prednesenie výroku žalovaným v znení, ako ho uvádza žalobca, t.j. že : „Žalobca prevzal od spoločnosti FÚRA s.r.o. úplatok (3.000 €)“. Takýmto výrokom preto nemohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, z ktorého dôvodu nebolo možné žalovanému uložiť povinnosť ospravedlniť sa za takýto výrok.

Takáto formulácia žiadaného ospravedlnenia nezodpovedá slovnému zneniu, ktoré bolo obsiahnuté v prejave žalovaného. Keďže však žalobe by bolo možné vyhovieť textovou úpravou ospravedlnenia, zohľadniac najmä situáciu, že o obsahu výroku sa žalobca dozvedel len sprostredkovane a nemohol preto poznať jeho presné znenie, súd správne zisťoval, aký bol obsah predneseného výroku žalovaným a či tento bol neoprávneným zásahom do osobnostných práv žalobcu, objektívne spôsobilým privodiť ujmu osobnostným právam žalobcu.

Ak je žalobný petit presný, určitý a zrozumiteľný, súd neporuší ust. § 155 ods. 1 O.s.p. alebo iné zákonné ustanovenie, ak použitím iných slov vyjadrí vo výroku rozsudku rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal. Iba súd rozhoduje, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia; prípadným návrhom žalobcu na znenie výroku rozhodnutia pritom nie je viazaný. Pri formulácii výroku rozhodnutia súd však musí dbať, aby vyjadroval z obsahového hľadiska to, čoho sa žalobca žalobou domáhal.

Žalovaný vo svojej výpovedi upresnil obsah svojho vyjadrenia na schôdzi FK dňa 12.2.2012 v tom zmysle, že položil otázku, prečo v obci Lipovník nie sú peniaze na futbal, prečo sa nevyužívajú sponzorské ponuky a pokiaľ sa nevie nájsť 500 € na podporu futbalu, tak asi ponúkané sponzorské dary si starosta dal do vrečka.

Realizoval tak svoje právo podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR, v zmysle ktorého sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Vzhľadom na konflikt dvoch ústavou zaručených práv, a to práva žalobcu na ochranu osobnosti (čl. 19 Ústavy SR) so slobodou prejavu žalovaného (čl. 26 Ústavy SR) bolo potrebné tento konflikt riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy.

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (viď napr. PL.ÚS 7/96, IV. ÚS 362/09). Dôvody obmedzenia slobody prejavu sú explicitne uvedené v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Takýmto dôvodom môže byť aj ochrana práv a slobôd iných, teda okrem iného aj záruky vyplývajúce z práva na ochranu osobnosti v rozsahu garantovanom v čl. 19 Ústavy SR a konkretizovanom najmä v § 11 a nasl. Obč. zák..

Pri rozhodovaní sporov vo veciach ochrany osobnosti musí byť vždy zohľadnená ochrana slobody prejavu, a to minimálne v rozsahu jej ústavných záruk. Uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka je teda nutné aplikovať a vykladať v súlade s Ústavou SR.

V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že :

1. Žalovaný predniesol výrok, ktorým mohlo dôjsť k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu („že žalobca si asi sponzorské dary dal do vrecka“, ďalej len inkriminovaný výrok) ako funkcionár miestneho FK, ktorého nemožno charakterizovať ako subjekt uplatňujúci slobodu prejavu s privilegovaným postavením z hľadiska ochrany slobody prejavu (privilegované postavenie majú politici, volení zástupcovia a novinári zvlášť pri informovaní verejného záujmu).

2. Inkriminovaný výrok sa týkal žalobcu ako starostu obce Lipovník, ktorý je osobou verejného záujmu, a preto musí znášať väčšiu mieru kritiky, kritika sa týkala výkonu jeho verejnej funkcie (starostu obce Lipovník), konkrétne jeho činnosti ako starostu vo vzťahu k finančnému zabezpečeniu miestneho FK - nevyužitia možnosti ako starostu získať sponzorské dary pre miestny FK. Jednalo sa teda o vec záujmu širšej skupiny občanov - hráčov a obyvateľov obce, a teda v širšom slova zmysle o vec verejného záujmu, ktorá môže a má byť verejne posudzovaná, pričom túto skutočnosť je potrebné zohľadniť pri rozhodovaní o tom, či došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu.

3. V inkriminovanom výroku žalovaný vyjadril pochybnosti o nakladaní s ponúkanými sponzorskými príspevkami vo vzťahu k žalobcovi. Výroky boli súčasťou informácie o finančnej situácii miestneho FK na jeho výročnej schôdzi, zvolanej kvôli existenčným problémom FK, konanej za účasti členov a hráčov FK, zástupcu starostu, poslancov obecného zastupiteľstva a obyvateľov obce. Túto informáciu podával žalovaný ako funkcionár FK s cieľom riešiť nepriaznivú finančnú situáciu FK. Terčom kritiky bola činnosť žalobcu v súvislosti s výkonom jeho funkcie starostu - nečinnosť žalobcu v oblasti získavania sponzorských darov pre FK. Táto kritika teda smerovala do profesionálnej sféry žalobcu, a teda požíva vo všeobecnosti väčšiu ochranu (než kritika zasahujúca do súkromnej sféry).

4. Výrok bol prednesený verejne, na výročnej schôdzi miestneho FK za účasti členov a hráčov FK, poslancov obecného zastupiteľstva, zástupcu starostu a obyvateľov obce, teda potencióálne predstavoval pomerne veľké nebezpečenstvo zásahu do osobnostných práv žalobcu. Je však potrebné zohľadniť, že kritika sa týkala žalobcu ako verejne činnej osoby a výlučne výkonu jeho verejnej funkcie a viacerí zúčastnení na tejto schôdzi (svedkovia vypočítaní v konaní) tento výrok ani nezaregistrovali, z čoho možno usúdiť, že nebol hlavným predmetom záujmu schôdze.

5. Inkriminovaný výrok bol vyslovený dňa 12.2.2012 v súvislosti s informovaním o existenčných problémoch FK v dôsledku jeho zlej finančnej situácie, v krátkom čase od získania informácie žalovaným o sponzorovaní okolitých FK a ponuke sponzorstva pre obec Lipovník (stretnutie žalovaného so svedkom E.Ž. D. T. v decembri 2011). V prospech žalovaného vyznieva aj skutočnosť, že kritika bola vecne previazaná s obsahovým zameraním výročnej schôdze (financovanie FK).

6. Výrok bol prednesený podľa tvrdenia žalovaného v tom zmysle, že :“žalobca si asi dal sponzorské dary do vrecka“. Vzhľadom na použité výrazové prostriedky žalovaným („asi si dal sponzorské dary do vrecka“) možno konštatovať, že žalovaný nereprezentoval skutočnosť ponechania si sponzorských darov starostom ako istotu, ale vyjadril iba pochybnosti, či podozrenie, kde sú ponúkané sponzorské dary, keď v okolitých obciach slúžia potrebám miestnych FK. Vzhľadom na informácie žalovaného o využívaní sponzorských darov na činnosti okolitých miestnych FK, o ponuke takéhoto sponzorstva aj pre obec Lipovník, o ktorej žalobca ani neinformoval obecné zastupiteľstvo, za situácie, že FK pre existenčné problémy nemohol ďalej pokračovať v súťaži, hoci postúpil do vyššej súťaže, bol žalovaný oprávnený vysloviť pochybnosti o nakladaní so sponzorskými darmi žalobcom ako starostom. Vyslovenie pochybnosti žalovaným nemožno stotožňovať za daných okolností s obvinením žalobcu z brania úplatku.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného (testu proporcionality dvoch práv) súd prvého stupňa správne uzavrel, že inkriminovaný výrok žalovaného, v rámci ktorého vyslovil pochybnosti, či žalobca si nenechal sponzorský príspevok pre seba, je hodnotiacim úsudkom, ktorý nevyžaduje dôkaz pravdy a keďže vychádza z dostatočného faktického základu, nemožno ho považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu.

Z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa existencia tohto faktického základu bola preukázaná tak, ako to podrobne uvádza súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku (ponuka spoločnosti Brantner s.r.o. na sponzorský príspevok v sume 400 € na rok 2011, neoboznámenie poslancov obecného zastupiteľstva zo strany starostu s touto ponukou, informácie o sponzorovaní iných okolitých FK od svedka Strelku).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovaný inkriminovaným výrokom realizoval svoje právo vyjadrovať názory a rozširovať informácie, pričom išlo o kritiku vecí verejných (činnosť starostu v súvislosti s výkonom jeho funkcie), pri ktorej platí, že ide o kritiku dovolenú. Zároveň vzhľadom na obsah výroku a

použitie výrazové prostriedky výrok neprekročil rámec prípustnej kritiky. Nešlo teda zo strany žalovaného o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý by bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na jeho osobnostných právach.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti miera potencionalneho zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti je tak nízka, že je nutné dať prednosť slobode prejavu žalovaného.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodovo uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok v napadnutej zamietavej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania účastníkov ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Výrok o zastavení konania nebol predmetom odvolacieho prieskumu, pretože proti tomuto výroku nebolo podané odvolanie.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania a je povinný nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalovanému. Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci, a to z odmeny za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 61,61 €, z režijného paušálu za tento úkon vo výške 7,81 € a z DPH vo výške 13,84 €, spolu 83,06 €.

V zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. je žalobca povinný tieto trovy zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalovaného JUDr. Jána Dorkina do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.